

El rescat de les cent donzelles

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Bagà
Emplaçament A la Plaça Galceràn de Pinós el segon dissabte de juliol al vespre.

Coordenades:

Latitud: 42.25257
Longitud: 1.8618
UTM Est (X): 406110
UTM Nord (Y): 4678447

Classificació

Número de fitxa 08016 - 76
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: Associació Medieval de Bagà. Pujada a Palau, 7. 08695 BAGÀ
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dj., 15/01/2004 - 01:00

Descripció

Es representa a la plaça Galceran de Pinós el segon dissabte de juliol. És un espectacle de teatre, música, cant coral i dansa, que representen els mateixos habitants de Bagà. S'emmarca dins la Setmana Medieval que reviu aquest període històric de la vila i en la que també es celebra el Mercat Medieval, constituint

aquests dos actes els més importants de la setmana. La representació es fa a la plaça Porxada, plaça de Galceràn de Pinós, amb més de cent actors, música en directe i la participació de la Polifònica de Puig Reig. L'Associació Medieval de Bagà és l'entitat que s'encarrega de l'organització de la representació i del Mercat Medieval dins de la Setmana Medieval. La representació es celebra des de l'any 1989. Els primers 10 anys es va fer amb un guió escrit per Mn. Serra Jané i Jaume Batiste. Des del 1002 es segueix un nou guió de Nicari Camps Pinós.

Història

La llegenda explica que l'any 1147, Ramon Berenguer IV organitzà una expedició per a conquerir Almeria, ciutat refugi de pirates musulmans. Galceran de Pinós, senyor de Bagà, fou anomenat almirall de la flota catalana. La incursió contra els sarraïns va ser un èxit; però Galceran i el seu company el cavaller Sancerní de Sull, caigueren en poder d'aquests i van ser fets presoners. El rescat demanat per l'enemic fou considerable i difícil de reunir: cent mil dobles d'or, cent cavalls, cent vaques, cent peces de brocat de Tuïr i cent donzelles verges. En poc temps els senyors de Pinós aplegaren tot el rescat excepte les cent donzelles, per la qual cosa acordaren que les famílies en donessin filles segons el nombre d'elles que tinguessin. Després de reunit tot, la comitiva marxà cap a Salou, on s'havia d'embarcar. Les súpliques de Galceran i Sancerní als seus patrons, Sant Esteve i Sant Genís, foren escoltades i van ser alliberats miraculosament de la seva presó, trobant-se a la platja de Salou on es trobaren amb tot el seguici. Celebraren l'esdeveniment i tornaren a Bagà, regalant a totes les donzelles vestits verd i vermell, colors de la baronia, i van lliurar a les seves famílies del tribut de remença. La llegenda va ser difosa gràcies a l'obra de l'historiador Pere Tomic, que va difondre un primer escrit anònim de l'any 1431 (Històries e conquestes dels Reis d'Aragó e Comtes de Barcelona, editada a Barcelona el 1485). Va ser el gremi de freners de Barcelona que encarregà a Pere Tomic la seva redacció en estar interessats en conèixer els miracles del seu patró, Sant Esteve.

Bibliografia

AA.VV. (2000). El rescat de les cent donzelles. Associació Medieval de Bagà. FORT, E. (Francesc Miquel) (1972). La llegenda de Galzeran de Pinós. Ed. Rafael Dalmau. Episodis de la història. FORT, E. (Francesc Miquel) (1973). La llegenda dels rescat de Sant Esteve. Monografies Vilaseca-Salou. RIQUER, M. de (1944). La leyenda de Galcerán de Pinós y el rescate de las cien doncellas. Real Academia de Buenas Letras. Barcelona. TOMIC, P. (Reproducció facsímil de la seva obra de 1448). Històries e conquestes dels reis d'Aragó e comtes de Barcelona. Centre d'Estudis Baganesos, 1990.

